

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 417/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“, Šarkaň, zastúpenej advokátkou JUDr. Janou Fridrichovou, Jakubovo námestie 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 183/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“ **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti RAFEX s. r. o. „v likvidácii“ (ďalej len „sťažovateľka“) doplnená podaním doručeným 21. mája 2014 vo veci namietaného porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 183/2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté exekučné konanie začalo v apríli 2011. Sťažovateľka uvádza, že po doručení upovedomenia o začatí exekúcie podala námietky proti exekúcii, požiadala o odklad exekúcie a pripojila kompletný text dovolania proti exekučnému titulu – rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 209/2009 z 9. septembra 2010. Sťažovateľka tvrdí, že o týchto návrhoch okresný súd dosiaľ nerozhodol a v decembri 2013 mala informovať okresný súd *„o výsledku dovolacieho konania, teda o zániku exekučného pouvoiru“*. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Cob 209/2009 z 9. septembra 2010 bol v dovolacom konaní zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 43/2012 z 19. septembra 2013.

Nadväzne na to sťažovateľka uvádza, že z dôvodu zrušenia exekučného titulu uznesením najvyššieho súdu požiadala o zastavenie exekúcie a rozhodnutie o tejto žiadosti mala urgovať *„listom z 17. 04. 2013, potom 25. 04. 2013 a sťažnosťou z 30. 04. 2014 k rukám predsedu OS...“*. Sťažovateľka vyjadruje názor, že z ňou opísaných skutočností sa *«dá vyvodiť záver o priamej spojitosti tvrdeného porušenia práv sťažovateľa RAFEX „v likvidácii“ s. r. o. s ústavnosťou. Medzi napadnutým postupom OS..., teda medzi nedostatočným hodnotením podmienok exekučného konania, ignorovaním faktov, neefektívnou činnosťou a sprievodnými prietahmi zo strany porušovateľa na strane jednej a základnými právami sťažovateľa na strane druhej existuje priama príčinná súvislosť. Postupom porušovateľa (OS...) došlo k hrubému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci v súdnom exekučnom konaní bez zbytočných prietahov. Konkrétne porušovateľ svojím postupom porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď bez zjavných príčin a najmä vzhľadom na charakter prejednávanej veci, svojou neefektívnou procesnou prácou a trvajúcou nečinnosťou spôsobil a stále spôsobuje sťažovateľovi mimoriadne ťažkosti...»*

Popísaná exekučná kauza zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti. V činnosti justície je exekučné konanie obvyklé, priam triviálne. „Technológia“ vyhodnotenia právnej relevancie súdneho titulu je a musí byť súdom dostatočne známa...

Súd je povinný v celom rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, súd má povinnosť exekúciu na návrh aj bez návrhu zastaviť...

Sťažovateľ opakovane žiadal OS... o efektívny procesný postup. Sťažovateľ sa domáhal ochrany jeho práv aj v súlade s ustanoveniami zákona č. 757/2004 Zb. o súdoch. Sťažovateľova snaha „hýbať exekučným konaním“ sa nestretla s adekvátnou a reálnou súdnou odozvou. Je zrejmé, že neboli prijaté žiadne reálne a garantované opatrenia, zaručujúce konanie bez zbytočných prieťahov a priechod spravodlivosti. Sťažovateľ nevidí žiadnu verifikovateľnú garanciu odstránenia nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti Okresného súdu v Komárne (máme na mysli konanie č. 4 Er 183/2011).».

S prihliadnutím na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

«1. Okresný súd v Nových Zámkoch v konaní vedenom pod sp. zn.: 4 Er 183/2011 porušil právo firmy RAFEX „v likvidácii“ s. r. o., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Nových Zámkoch sa v konaní vedenom pod sp. zn.: 4 Er 183/2011 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

3. Firme RAFEX „v likvidácii“ s. r. o. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc €), ktoré je Okresný súd v Nových Zámkoch povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Nových Zámkoch je povinný uhradiť firme RAFEX „v likvidácii“ s. r. o. trovy konania... do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Jany Fridrichovej...»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho,

že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010).

Ústavný súd zo zapožičaného spisu okresného súdu sp. zn. 4 Er 183/2011 zistil, že exekučné konanie začalo na návrh oprávneného obchodnej spoločnosti L., a. s., L., ktorý bol súdnemu exekútorovi doručený 3. februára 2011. Okresný súd poverením č. 5404 055619 z 25. februára 2011 poveril na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 45 Cb 33/2005 z 27. januára 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 209/2009 z 9. septembra 2010 súdneho exekútora J. B. (ďalej len „súdny exekútor“) vykonaním exekúcie. Dňa 18. apríla 2011 doručil súdny exekútor okresnému súdu námietky sťažovateľky proti exekúcii a 16. júna 2011 sťažovateľka doručila okresnému súdu návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu. Podaním doručeným okresnému súdu 23. decembra 2013 sťažovateľka sama oznámila výsledok dovolacieho konania, doručila okresnému súdu kópiu uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 43/2012 z 19. septembra 2013 bez vyznačenia jeho právoplatnosti a požiadala o zastavenie konania. Podaním doručeným 30. apríla 2014 opätovne sťažovateľka požiadala o zastavenie exekúcie. Okresný súd uznesením č. k. 4 Er 183/2011-83 z 13. mája 2014 námietkam proti exekúcii vzneseným sťažovateľkou vyhovel, exekúciu zastavil a oprávneného zaviazal na zaplatenie náhrady trov právnej zástupkyňi sťažovateľky.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Vzhľadom na skončenie exekučného konania pred okresným súdom vydaním uznesenia č. k. 4 Er 183/2011-83 z 13. mája 2014 ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (teda pred 14. májom 2014) v čase podania sťažnosti zo strany označeného porušovateľa (okresného súdu) už nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedeného preto ústavný súd sťažnosť, obsahom ktorej bolo namietané porušenie označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 183/2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014